

Ambities Platform

Najaar 2017 hebben zeventien bloembollen-handelsbedrijven in de droogverkoop een manifest getekend, waarin ze hun ambities op het gebied van duurzaamheid en kwaliteit hebben vastgelegd. De ondertekenaars willen daarmee een actieve en structurele bijdrage leveren aan een toekomstbestendige bloembollen- en vasteplantensector, waarin kwalitatief hoogwaardige producten met respect voor mens, maatschappij en omgeving worden geteeld en verhandeld. De ambities zijn:

1. De door de deelnemende bedrijven ingekochte en verhandelde bloembollen en vaste planten zijn duurzaam geproduceerd en verwerkt.
1. De kwaliteit van de in te kopen en te verhandelen producten (o.a. soortechtheid en bloeibaarheid) wordt geborgd door het overeenkomen van spelregels omtrent toezicht en transparantie.
1. Duurzaamheid en kwaliteit hebben voortdurend aandacht in de bedrijfsvoering van de ondertekenaars.

De handelsbedrijven zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor zo'n tachtig procent van de wereldwijde afzet van bloembollen richting de consumentenmarkt. Anthos en ibulb faciliteren het Platform.

Deelnemers

Platform Duurzame Handel Bloembollen en Vaste Planten:

- A. Frijlink & Zonen (Export) B.V.
- Breck Holland B.V.
- Bruno Nebelung Holland B.V.
- C.S. Weijers & Zn. B.V.
- De Ree Holland B.V.
- Florex B.V.
- Fred de Mulder Export B.V.
- JUB Holland
- Kapiteyn B.V.
- Kébol B.V.
- Lily Company B.V.
- M. Thoolen B.V.
- Molenaar & Van Ginhoven B.V.
- Moolenaar B.V.
- TotalGreen Holland N.V.
- Tuberbulb Export B.V.
- Van Zijverden B.V.

Platform Duurzame Handel werkt samen met kwekers aan kwaliteit en duurzaamheid

Woensdagavond 21 februari was in Hoofddorp een bijeenkomst Duurzaamheid en Kwaliteit. Initiatiefnemers waren de zeventien handelsbedrijven die zich verenigd hebben in het Platform Duurzame Handel Bloembollen en Vaste planten. Genodigden waren kwekers van bloembollen voor de droogverkoop en vaste planten. Tijdens de bijeenkomst zijn de kwekers geïnformeerd over de ambities en de voortgang. De kwekers op hun beurt gaven feedback en wisselden ervaringen uit de praktijk uit.

Gerrit Grievink

Samenwerking in de keten van vaste planten en bloembollen voor de droogverkoop is noodzakelijk om de ambities van het Platform (zie kader) te realiseren. Alleen daarmee kan worden voldaan aan de eisen die de markt en de maatschappij aan de producten stellen. Het Platform is een aantal maanden op weg en dus was het tijd om de eerste ervaringen met de toeleveranciers te delen.

HOUDING RETAIL

Retaildeskundige Gerrit Grievink van Focusplaza trapte de avond af en praatte de 75 aanwezigen bij over de houding van de retail ten opzichte van duurzaamheid. De maatschappelijke bewustwording neemt steeds verder toe. "Vroeger lag de macht bij de agrariërs die bepaalden wat er op de markt kwam, maar inmiddels ligt deze bij de retail. De retail wil geen imagoschade", aldus Grievink, die in opdracht van het Sectorplatform uitgebreid onderzoek bij retailers in binnen- en buitenland heeft gedaan. "De retail heeft keuze uit vele producten, die lang niet allemaal in het schap komen te liggen. Producten die het imago kunnen schaden, lopen het risico dat ze uit het schap verdwijnen." Grievink maakte verder duidelijk dat in het kader van de ketenverantwoordelijkheid het belang van Tracking en Tracing enorm is toegenomen. Als voorbeeld noemde hij de fipronil-affaire in de eierensector. Verduurzamen is een werkwoord, het is voortdurend in beweging. Grievink: "Iedereen krijgt hier direct of indirect mee te maken. Je kunt de ontwikkelingen niet meer negeren." Zijn onderzoek heeft mede geleid tot de oprichting van het Platform.

ERVARINGEN BLOEMISTERIJ

Elise Wieringa van Royal Lemkes nam het stokje van Grievink over om te vertellen over de ervaringen in de bloemisterijsector. Royal Lemkes is een van de vijf handelsbedrijven die vorig jaar een duurzaamheidsmanifest tekenden om de doelstelling '90 procent duurzaam in 2020' in de bloemisterij te versnellen. Minimale eis voor hun toeleveranciers is GAP (GlobalGAP of MPS-GAP), dat ze als de eerste stap naar duurzaamheid zien. Wieringa gaf aan dat ze de kwekers vorig

jaar in bijeenkomsten van de ambities op de hoogte hebben gesteld. Veel kwekers zijn begonnen met MPS-ABC. Dit jaar gaan de handelsbedrijven door met het bijbrengen van bewustzijn bij kwekers om in beweging te komen. Dat houdt in certificeren en reductie van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Ook gaan ze aan de slag met de bovenwettelijke middelenlijsten van retailers om na te gaan of – en zo ja, hoe – daaraan kan worden voldaan. Naast gewasbescherming gaan ze de aandacht verbreden naar onder meer verpakkingen.

VOORTGANG PLATFORM

Namens de deelnemers van het Platform gaf Henk Westerhof aan dat in tegenstelling tot de bloemisterij nog niet is gekozen voor een systeem. Twee projectgroepen met handelaren zijn nu een aantal keren bijeen geweest om de richting te bepalen. De projectgroep Kwaliteit en Soortechtheid neemt momenteel de maatnormering onder de loep en kijkt welke spelregels op het gebied van soortechtheid nodig zijn om de markt goed te kunnen bedienen. BQ-support is daarbij betrokken.

Besproken wordt ook het controlemoment op kwaliteit in de keten; het idee bestaat om die meer richting de retail te verleggen. De projectgroep Duurzaamheid en Gewasbescherming verdiept zich in de duurzaamheidseisen van de handel, het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen waaronder neonicotinoïden, verpakkingen/afval, sociale aspecten, water, energie en CO2. Proeftuin Zwaagdijk adviseert en begeleidt deze projectgroep. Daarnaast is er een College van Deskundigen met daarin vertegenwoordigers van onder meer de retail, de Rabobank en de KAVB.

NEONICOTINOÏDEN

Op korte termijn ligt de grootste uitdaging op het gebied van duurzaamheid in relatie tot de toepassing van middelen uit de groep neonicotinoïden. Vanuit de zaal werd daarbij gewezen op de tegenstelling tussen de eisen op fyto-sanitair gebied en de reductie van gewasbeschermingsmiddelen. "Om garanties te kunnen geven op het gebied van fyto en kwaliteit, zijn middelen nodig", aldus een van de aanwezigen. Tegelijkertijd heerste het besef dat er geen keuze is; de markt bepaalt. In Duitsland bijvoorbeeld, heeft Aldi vorig jaar chrysanten die te veel middelen bevatten uit het schap gehaald. Johan Kos van Proeftuin Zwaagdijk gaf aan dat het nu de neonicotinoïden zijn, maar dat het straks weer een andere groep is. De eisen van de markt zullen blijven veranderen. "Ontwikkelingen op het gebied van nieuwe middelen en groene middelen gaan maar traag", aldus Kos.

WERKGROEP EN ADVIESRAAD KWEKERS

Alle aanwezigen deelden de mening dat de bloembollenketen een betere aansluiting moet vinden bij de eisen van de markt. De deelnemers aan het Platform vroegen de kwekers daarom om actieve ondersteuning bij hun activiteiten. De bereidheid daartoe was groot. Zo werd afgesproken om een werkgroep gewasbeschermingsmiddelen op te richten, die samen met Proeftuin Zwaagdijk en een gewasbeschermingsmiddelen-expert de knelpunten in de gewasbescherming in kaart gaat brengen. Westerhof heeft daarbij toegezegd om zo nodig vanuit de handel onderzoeksgelden beschikbaar te stellen voor onderzoek naar alternatieven. De werkgroep zal al op korte termijn bijeenkomen. Daarnaast gaat een Adviesraad Teelt meedenken over de te ontwikkelen spelregels op het gebied van kwaliteit en duurzaamheid. Belangrijk is dat de spelregels straks haalbaar zijn in de praktijk en dat zoveel mogelijk aansluiting wordt gezocht bij bestaande initiatieven.

Alle activiteiten moeten uiteindelijk leiden tot een betere kwaliteitsborging en een betere aansluiting bij de duurzaamheidseisen van markt en maatschappij. Op de laatste vraag wie de noodzaak ondersteunt en in actie wil komen, gingen alle handen de lucht in. Door sommigen werd zelfs de daad bij het woord gevoegd door zich beschikbaar te stellen voor de werkgroep of de Adviesraad.

De marktwaarde van duurzaamheid

Henk Westerhof
westerhof@anthos.org

Niet lang geleden hield ik een presentatie tijdens een bijeenkomst in Bollenoord. Mijn opdracht was om te spreken over de ontwikkelingen in de markt in relatie tot duurzaamheid en markttoegang en de effecten daarvan op de schakels in de keten te beschrijven. Het zijn de twee belangrijkste pijnpunten van de sector en dus was het niet onlogisch om hierover te verhalen.

Op het gebied van duurzaamheid zetten individuele ondernemers stappen, maar enige terughoudendheid is daarbij nog altijd te bespeuren. Deelname aan een certificeringsprogramma wordt vaak als een onnodige administratieve last beschouwd en certificeringsinstellingen zeggen veel te bieden, maar het is vaak onduidelijk wat. Bovenal leveren gecertificeerde producten veelal niet het benodigde centje meer op. Dus zolang de nood niet echt aan de man is, is het vaak een kwestie van rekken en erbij blijven.

Bij markttoegang heeft de sector te maken met geduchte opposanten die ons het vuur na aan de schenen leggen. Strenge eisen gecombineerd met een testje hier en een toetsje daar, maken het ons lastig, net als dat vermaledijde Ketenregister dat de tracking & tracing moet borgen. Ook in het fyto-sanitaire traject is de weg nog bezaaid met keien en lijkt de asfaltering van een geëffende snelweg nog lang op zich te laten wachten.

Ik hield dit mijn gehoor in Bollenoord voor en bemerkte opnieuw enige gelatenheid. Dat kan ik mij overigens wel voorstellen, want welke ondernemer wil zich nou in het pak laten hijsen met het aangaan van allerhande verplichtingen, waarvan de revenuen zich moeilijk laten inschatten? Daarom was het goed dat we weeks daarna een bijeenkomst hadden met teelt én handel, waar wederom werd benadrukt dat de markt ons keihard dwingt om aan haar duurzaamheidseisen te gaan voldoen.

Het was die avond mooi om te zien dat de gelatenheid plaatsmaakte voor het besef dat actie echt nodig is. Het was zelfs nog mooier om vast te stellen dat teelt en handel de daad bij het woord voegden en in gezamenlijkheid besloten om de strijd aan te gaan in de wetenschap dat duurzaamheid toch een marktwaarde heeft.